

Ansættelses- ret

Ansættelsesret

er trykt hos Andelsbogtrykkeriet i Odense
Bogbinderarbejdet udført i
Carl Niensens Bogbinderi, Odense
Bindet tilrettelagt af Ib Jørgensen

ISBN 87 574 2460 8

Indholdsfortegnelse

Indledning og systematiske bemærkninger Lønmodtagerbegrebet 9

Hovedafsnit I Udviklingslinierne, organisationerne og samarbejdet 15

1. Retsudviklingen 15

- 2. Organisationerne 19** 2.1. Opbygning 19 2.2. Retsforholdet mellem organisation og medlem 22 Foreningsretlige afgørelser 22 Ret til medlemskab 23 Medlemskabets ophør 24 Organisationernes kompetence til at binde medlemmerne 24 2.3. Foreningsfrihed og forhandlingsret 24 2.3.1. De organisationsfjendtlige handlinger 25 2.3.2. Konsekvenser af krænkelse af organisationsretten 26 2.3.3. Organisationsfriheden i andre relationer 27 2.3.4. Specielt om funktionærlovens regler 27
- 3. Samarbejdet 28** 3.1. Samarbejdsaftalen 28 3.1.1. Samarbejdsudvalg 30 3.1.2. Samarbejdsudvalgets opgaver 30 3.1.3. Samarbejdsudvalgets opbygning 32 3.1.4. Samarbejdsnævnet 33 3.1.5. Tjenestemænd 33 3.2. Tilidsmandsinstitutionen 33 3.3. Samarbejdet med arbejdslederne 35 3.4. Repræsentation i selskabsbestyrelser 36

Hovedafsnit II Retsgrundlaget

- 1. Tjenestemandsområdet 39** 1.1. Tjenestemændenes forhandlingssystem 39 1.2. Tjenestemandsvoldgiftsretten 41 1.3. Lønningrådet 41
- 2. Det private ansættelsesområde 42** 2.1. Lovgivningen 42 2.2. Den kollektive overenskomst 42 2.2.1. Overenskomstens betydning 43 2.2.2. Overenskomstens parter 44 2.2.3. Overenskomstens normative funktion 45 2.2.4. Overenskomstens obligatoriske funktion 46 2.2.5. Tiltrædelsesoverenskomster 47 2.2.6. Lokalaftaler 47 2.2.7. Hovedaftaler 47 2.2.8. Andre generelle aftaler 49 2.2.9. Rammaftaler 49 2.2.10. Overenskomstregeringens anvendelsesområde 50 2.2.11. Kutymen 51 2.2.11.1. Kutymens betydning 52 2.2.11.2. Kutymens eksistens 52 2.2.11.3. Kutymens ophør 54 2.3. Individuel aftale 54 2.3.1. Aftale om funktionærstatus o. l. 55 2.3.2. Overenskomsten udfylder den individuelle aftale 57 2.4. Parternes forudsætninger og forholdets natur m. v. 58 2.5. Ledelsesretten som retsgrundlag 59 2.6. Nogle hovedprincipper 59 2.6.1. Ufravigelighedsprincippet 59 2.6.1.1. Lovgivningen 61 2.6.1.1.1. Funktionærlovens § 21 61 Virkningen af den lovstridige aftale 61 Aftalens art og tidspunkt 62 Den bredere betingelse for lovstridigheden: lønmodtagerens underlegenhedstilstand 63 Til ugunst for funktionæren 63 Reklamationspligt 64 2.6.1.1.2. Medhjælperloven 64 2.6.1.1.3. Ferieloven 65 2.6.1.1.4. Dagpengeloven 65 2.6.1.1.5. Tjenestemænd 66 2.6.1.1.6. Over-

enskomsters eventuelle lovstridighed 66 2.6.1.2. Overenskomsters ufra-
vigeligthed 67 2.6.1.2.1. Fravigelser i lønmodtagerens disfavør 67 2.6.1.2.2.
Helheds- eller konkret vurdering 68 2.6.1.2.3. Fravigelser til gunst for
lønmodtageren 68 2.6.1.2.4. Konsekvensen af overtrædelser 69 2.6.1.2.5.
Den uorganiseredes stilling 69 2.6.2. Anciennitetsprincippet 70 Særligt
om funktionærlovens anciennitetsprincip 71 Overenskomstmæssige ancien-
nitetsregler 71 2.6.3. Forum for afgørelser 72 2.6.3.1. De almindelige
domstole 72 2.6.3.1.1. Kravet støttes på aftale/overenskomst 72 2.6.3.1.2.
Kravet støttes alene på aftale eller på lovgivningen 74 2.6.3.2. Særligt
om lærlingevoldgift 75 2.6.3.3. De fagretlige organer 76 2.6.3.3.1. De
faglige voldgiftsretter 77 2.6.3.3.2. Overenskomstnævnet 81 2.6.3.3.3.
Arbejdsretten 81

Hovedafsnit III Lønmodtagergrupperne

1. **Funktionærer** 88 1.1. Det legale funktionærbegreb 89 1.1.1. Generelle
betingelser 89 1.1.1.1. Den tidsmæssige betingelse 89 1.1.1.2. Tjeneste-
stilling 90 1.1.2. Specielle betingelser vedrørende arbejdets art 92 1.1.2.1.
Handels- og kontorarbejde m.v. 92 »Overvejende« 94 1.1.2.2. Teknisk
og klinisk bistandsydelse 94 1.1.2.3. Arbejdsledelse 95 1.1.3. Undtagel-
ser fra loven 96 1.1.4. Lovens territoriale område 97 1.2. Funktionær-
status i henhold til aftale, overenskomst eller forholdets natur 97 1.3.
Tidspunktet for indtræden af funktionærstatus og funktionærforholdets
degeneration 99 1.4. **Arbejdsledere** 99 Overenskomstdækningen 100
Det organisatoriske tilknytningsforhold 100 Arbejdslederbegrebets af-
grænsning 101 Arbejdsgiverens tillidsmand iøvrigt 104
2. **Lærlinge** 105 2.1. § 1-lærlinge 105 2.1.1. Hovedreglen 105 2.1.2. Und-
tagelser 108 2.2. § 30-lærlinge 110 2.3. Forhold til funktionærloven 110
2.4. Forsøgslever 111
3. **Medhjælpere** 112 3.1. Det traditionelle medhjælperbegreb 113 3.2. Land-
brugs- eller husligt arbejde 114 3.3. Kost og logi 114 3.4. Aldersgrænsen
115 3.5. Arbejdsforholdets varighed 115 3.6. Medhjælper efter aftale
m. v. 115
4. **Sømænd** 116
5. **Tjenestemænd** 116 5.1. Varig tilknytning 116 5.2. Beskyttelsen imod af-
skedigelse m. v. 117 5.3. Troskabspligten 118 5.4. Forvaltningsakt 118
5.5. Ansættelsesformer 118
6. **Lønarbejdere iøvrigt** 119

Hovedafsnit IV Ansættelsen

1. **Formidlingen af kontakten mellem parterne** 121 1.1. Den offentlige
arbejdsformidling 121 1.2. Avertering 122 1.3. Tjenestemænd 122
2. **Parternes oplysningspligt og -ret i forbindelse med ansættelsen** 123 2.1.
Referencesystemer 123 2.2. »Sortlister« o.l. 123 2.3. Lønmodtagerens
oplysningspligt 124
3. **Kontraksbrud over for tidligere arbejdsgiver** 126

4. **Den frie antagelsesret** 127 4.1. De af arbejdsgiveren ønskede lønmodta-
gere 127 4.2. Ansættelse af uorganiserede 128
5. **Habilitetsproblemet** 130 5.1. På lønmodtagerside 130 5.2. På arbejds-
giverside 133
6. **Ansættelsesbetingelser** 133 6.1. Tjenestemænd 133 6.2. Lærlinge 134
6.3. Børn og unge i almindelighed m. fl. 134 6.4. Udlændinge 134 6.5.
Krav til arbejdsgiveren 135
7. **Kompetencepørgsmålet** 136
8. **Arbejdsaftalens etablering og form** 136
9. **Tiltrædelsen** 139 9.1. Pligten og retten til at tiltræde 139 9.2. Virkningen
af udskudt tiltrædelse på grund af utilregnelig årsag 142 9.3. Tidspunktet
for tiltrædelsen 143

Hovedafsnit V Medarbejderens forpligtelser

1. **Arbejdsgiverens ledelsesret, lydighedspligten** 144 1.1. Ledelsesret 144
1.2. Ledelsesrettens indhold 147 1.3. Lydighedsnægtelse 147 1.4. Græn-
sen over for vilkårsændringer 149 1.5. Særlige regler om ledelsesretten
150 1.6. Udøvelsen af ledelsesretten 151 1.7. Ledelsesrettens specielle
indhold 151 1.7.1. Instruktionsbeføjelsen 151 1.7.2. Reglementariske
bestemmelser 152 1.7.3. Kontrolforanstaltninger 153
2. **Arbejdet** 155 2.1. **Arbejdsvægning** 156 2.2. **Arbejdets art og omfang** 156
2.3. **Arbejdsforpligtelsen under konflikt** 158 Lovlige konflikter 158 Ulov-
lige konflikter 159 »Strejkearbejde« 159 2.4. **Arbejdstempoet** 160 2.5.
Arbejdets kvalitet 160 2.6. **Arbejdsstedet** 163 2.7. **Arbejdstiden** 163 2.7.1.
Arbejderbeskyttelseslovgivningens arbejdstidsregler 163 2.7.2. Medhjæl-
pere 165 2.7.3. Lærlinge 165 2.7.4. Den overenskomstmæssige normal-
arbejdstid 166 2.7.5. Arbejdstidens tilrettelæggelse 168 2.7.6. Effektiv
arbejdstid 170 2.7.7. Deltid og nedsat tid iøvrigt 173 2.7.8. Overarbejde
174 2.7.9. Skiftehold og forskudt tid 177 2.7.10. Tjenestemænds arbejds-
tid 179
3. **Identitetsændringer** 179 3.1. De almindelige ejerskiftesituationer 180
3.2. Forudsætningen ikke afgørende 181 3.3. Forudsætningen afgøren-
de 181 3.4. Overtagerens indtrædelsespligt 182 3.5. Virkningen af at
fortsættelse finder sted 183 3.6. Hæftelsen for vederlaget 183 3.7. Sær-
ligt om lærlingeforhold 184 3.8. Ejerskiftets betydning for bestående
overenskomstforhold 185
4. **Bibeskæftigelse** 186 4.1. Almindelige regler 186 4.2. Særligt om tjeneste-
mænd 188
5. **Retten til arbejdsresultatet** 188
6. **Pligtskabende accessorier til ansættelsen** 192 6.1. **Konkurrenceværn** 194
6.1.1. Generelt 194 6.1.2. Lov om markedsføring 195 6.1.3. Konkur-
renceklausuler 197 6.1.3.1. Almindelige regler 197 6.1.3.2. Særligt
om funktionærer 199 6.1.3.3. Særligt om lærlinge 201 6.1.3.4. For-
hold til bestående overenskomst 201 6.1.4. Konventionalbod 201 6.2.
Lønmodtagernes almindelige loyalitetsforpligtelse 203 6.3. **Tavshedsplig-**

ten 205 6.3.1. Generelt 205 6.3.2. Særligt om lønmodtagerrepræsentanter i selskabsbestyrelser 205 6.3.3. Tjenestemænd og andre i offentlig tjeneste 206 6.4. Respektpligt m. v. 207 6.5. Oplysnings- og rapportpligt 208 6.6. Pligten til at medvirke til at fremme sikkerheden på arbejdspladsen 209 6.7. Uhæderlighed i tjenesten 209 6.8. Adfærd uden for tjenesten 212 6.9. Erstatning for skade 213 6.9.1. Det principielle udgangspunkt 214 6.9.2. Lempelsesregler 214 6.9.3. Specificeret ansvarsgrundlag 216 6.9.4. Erstatningskravets inddrivelse 217 6.9.5. Skadesfordelset over for 3. mand 217 6.9.6. DL 3-19-2 218

Hovedafsnit VI Arbejdsgiverens ydelse

1. **Vederlaget** 222 1.1. **Fastsættelse** 222 1.1.1. Ved direkte aftale eller overenskomst 222 1.1.2. Underbetaling 223 1.1.3. Overenskomstdækningen 226 1.1.4. Ingen lønaftale 226 1.1.5. Særligt om medhjælpere 228 1.1.6. Særligt om lærlinge 228 1.1.7. Tjenestemænd 229 1.2. **Hvilke ydelser er vederlag** 230 1.2.1. Tantieme, gratiale o. l. 230 1.2.1.1. Kravets stilling ved fratrædelsen m. v. 230 1.2.1.2. Karakter af vederlag 231 1.2.2. Kost og logi m. v. som en del af vederlaget 233 1.2.2.1. Ydelsens kvalitet 233 1.2.2.2. Værdien af kost og logi m. v. 234 1.2.2.3. Naturalieydelsens konvertering til pengekrav 234 1.3. **Generelle spørgsmål med tilknytning til lønudbetalingen** 235 1.3.1. Selve lønudbetalingen 235 1.3.2. Vederlagets udeblivelse 236 1.3.2.1. Hæveadgang 236 1.3.2.2. Tilbageholdsret i arbejdsydelsen 237 1.3.2.3. Sikkerhedsstillelse? 239 1.3.3. Tilbageholdsret i genstande m. v. 239 1.3.4. Udbetalingen ved fratræden 240 1.3.5. Udbetalingens form 240 1.3.6. Retsforfølgelse mod løn 241 1.3.7. Modregning 241 1.3.8. Tilbageholdelse i lønnen 243 1.3.9. Transport af løn 243 1.3.10. Udbetalingen for stor 244 1.4. **Vederlagets beregningsgrundlag** 245 1.4.1. Tillæg 246 1.4.2. Tidløn 247 1.4.3. Præstationsløn 250 1.4.3.1. Akkordløn m. v. 250 Akkordgrundlaget 251 Afregningen 252 Ikke akkordsat arbejde 253 1.4.3.2. Præstationslønsystemer på funktionærområdet 253 1.4.3.2.1. Tantiemeordninger 254 1.4.3.2.2. Provisionslønnede 255 1.4.3.2.2.1. Kombination med fast løn 255 1.4.3.2.2.2. Forskud på provision 256 1.4.3.2.2.3. Kommissionens regler 258 Lovens område 258 Grundlaget for provisionen 258 Aftalen opfyldes 259 »Bragt i stand ved repræsentantens medvirken« 260 Til- og fratræden 262 Ene-retsaftaler 262 1.4.3.2.2.4. Provisionens forfaldstid og beregning 263 1.4.3.2.2.5. Provisionslønnen i særlige situationer 264
2. **Ferie** 265 2.1. **Ferieloven** 265 2.1.1. **Ferielovens område** 265 2.1.1.1. Lovens positive afgrænsning 265 Lønnet beskæftigelse 266 Tjenesteforhold 266 Lærlinge 269 Søfarende 269 Ferielovens territoriale gyldighedsområde 269 2.1.1.2. Uden for ferielovens område 269 Tjenestemandsansatte 269 Medhjælpere 269 2.1.1.3. Ferieoverenskomster m. v. 270 2.1.1.4. Videgående ferieret 272 2.1.2. **Afgørelser i henhold til ferieloven** 272 2.1.3. **Feris længde** 273 Fraværperioder 273 Arbejdsfri dage m. v. i ferien 274 Lærlinge 275 Ferie på grundlag af værnepligt 275 2.1.4. **Feris afholdelse** 275 Arbejdsgiverens ret til at varsle ferien 275 Begrænsninger m. h. t. feriens placering 277 Sygdom 279 2.1.5. **Feriebetalingen** 280 2.1.5.1. Ferie med feriegodtgørelse 280 Beregningsgrundlaget 280 »Arbejdsgiveren« 281 Sygeferiepenge 281 Feriegodtgørelsens be-

rigtigelse 284 2.1.5.2. Ferie med løn 284 Ferietillæg 285 Konvertering til feriegodtgørelse 9% 285 Fratrædelse 286 2.1.5.3. Betaling under virksomhedsslukning 287 2.1.5.4. Forældelse 288 2.1.5.5. Ufravigelighedsproblemet 288 2.2. **Tjenestemænd** 290 2.3. **Medhjælpere** 290

3. **Sønehelligdagsbetaling** 292
4. **Pension** 296 4.1. ATP 296 4.2. Andre pensionsordninger 297
5. **Ulykkesforsikring** 297
6. **Arbejdsløshedsforsikring** 298
7. **Suspension** 300 7.1. Situationens karakter af misligholdelse 300 7.2. Ret til at udføre arbejdet 301 7.3. Pligter under suspensionsperioden 302 7.4. Fordringshavermoravirkningerne 303 7.5. Tjenestemænd 303
8. **Lovligt forfald** 303 8.1. **Sygdom** 305 8.1.1. **Dagpengeloven** 307 8.1.1.1. **Arbejdsgiverperioden** 307 8.1.1.2. **Undtagelser fra arbejdsgiverperioden** 309 8.1.1.2.1. Kronisk syge m. v. 309 8.1.1.2.2. Løsarbejdere 310 8.1.1.2.3. Forsikrede arbejdsgivere 312 8.1.1.3. **Betingelser for udbetalingen** 312 8.1.1.3.1. **Indtægtsstab** 312 8.1.1.3.2. **Uarbejdsdygtighed** 313 8.1.1.3.3. **Sygdom** 316 8.1.1.3.4. **Lønmodtagerforhold** 316 8.1.1.3.5. **40-timers beskæftigelseskravet** 316 8.1.1.3.6. **Selvforkyndt sygdom** 317 8.1.1.3.7. **Fortielser** 320 8.1.1.3.8. **Arbejdskonflikt** 322 8.1.1.3.9. **Anmeldelse** 322 8.1.1.3.10. **Dokumentation** 324 8.1.1.3.11. **Forhørelse af helbredelsen** 327 8.1.1.3.12. **Grønsearbejdere** 327 8.1.1.3.13. **Ophold i udlandet** 328 8.1.1.4. **Opsigelse** 328 8.1.1.5. **Dagpengenes størrelse** 329 8.1.1.6. **Udbetalingen** 331 8.1.1.7. **Modregning** 333 8.1.1.8. **Strid om dagpengeretten** 333 8.1.1.9. **Refusion af dagpenge** 333 8.1.2. **Funktionærer** 334 8.1.2.1. **Uarbejdsdygtig på grund af sygdom** 334 8.1.2.2. **Anmeldelse** 335 8.1.2.3. **Dokumentation** 335 8.1.2.4. **Selvforkyndt sygdom og fortielser** 337 8.1.2.5. **Sygelønnens størrelse** 338 8.1.2.6. **Ophævelse eller forholdsmæssigt afslag** 339 8.1.2.7. **Opsigelse** 339 8.1.3. **Medhjælpere** 340 8.1.3.1. **Løn** 340 8.1.3.2. **Særligt om logerende medhjælpere** 341 8.1.3.3. **Uarbejdsdygtighed** 342 8.1.3.4. **Selvforkyndt sygdom m. v.** 342 8.1.3.5. **Opsigelse** 343 8.1.4. **Lærlinge** 343 8.1.5. **Tjenestemænd** 345 8.1.6. **Arbejdsgiverens regreskrav** 346 8.2. **Graviditet** 346 8.2.1. **Dagpengeloven** 346 8.2.2. **Arbejderbeskyttelsesloven** 347 8.2.3. **Funktionærer** 348 8.2.3.1. **Uarbejdsdygtighedsbetingelsen** 348 8.2.3.2. **Lønkravet iverigt** 349 8.2.3.3. **Underretningspligt** 349 8.2.3.4. **Opsigelse** 350 8.2.3.5. **Anciennitetsspørgsmålet** 350 8.2.4. **Medhjælpere** 350 8.2.5. **Lærlinge** 350 8.2.6. **Tjenestemænd** 351 8.2.7. **Ægteskab** 351 8.3. **Værnepligt** 351 8.3.1. **Funktionærers værnepligt** 352 **Underretningspligt** 352 **Kontraktens ophør** 353 **Vederlagskravet** 353 **Anciennitetserhvervelsen** 354 8.3.2. **Medhjælpere** 354 8.3.3. **Lærlinge** 354 8.3.4. **Tjenestemænd** 355 8.4. **Lønmodtagerens død** 355 8.4.1. **Funktionærers efterløn m. v.** 355 8.4.1.1. **Død i ansættelsestiden** 355 8.4.1.2. **Efterlønns beregning og udbetaling** 356 8.4.1.3. **De berettigede** 356 8.4.2. **Efterbolig** 356 8.5. **Borgerligt ombud** 357 8.6. **1. maj** 357 8.7. **Andre forfaldsgrunde** 358 8.7.1. **Generelt** 358 8.7.2. **Tjenestemænds særlige ret til tjenestefrihed** 359
9. **Retlighedsskabende accessorier til ansættelsen** 360 9.1. **Respektpligt m. v.** 360 9.1.1. **Hæveadgang og ret til erstatning** 360 9.1.2. **Tilbageholdsret**

i arbejdsydelsen (arbejdsvægring) 361 9.2. Sikkerhed og sundhed 362
9.2.1. Hævebeføjelse 363 9.2.2. Tilbageholdsret (arbejdsvægring) 363
9.3. Arbejdsgiverens erstatningspligt 365 9.4. Udlæg 366 9.5. Depositum
367.

Hovedafsnit VII Ændringer i ansættelsesforholdet

1. Ændringer ønsket af medarbejderen 370

2. Ændringer ønsket af arbejdsgiveren 371 2.1. Forudsætningerne for ansættelsen 371 2.2. Lovmæssige begrænsninger 372 2.3. Overenskomsmæssige begrænsninger 373 2.4. Hovedreglen 374 2.5. Kriterier for ændringer indgribende karakter 375 2.6. Særlige afskedigelsesbetingelsers og -rettigheders betydning 379 2.7. Misligholdelseserstatning? 380 2.8. Udvidet omlægningsret i særlige tilfælde 380 2.9. Varslet og dets virkninger 382 2.10. Omgåelsesproblematikken 384 2.11. Tjenestemænd 285

Hovedafsnit VIII Misligholdelse

1. Generelt 387 1.1. Aftaler om misligholdelsesbeføjelser 388 1.2. 3. mands erstatningsansvar for medvirken til kontraktbrud 389 1.3. Disciplinærfølgning mod tjenestemænd 389

2. Lønmodtagerens misligholdelse 390 2.1. Naturalopfyldelse 390 2.2. Tilbageholdsret 390 2.3. Hævebeføjelsen 391 2.3.1. Den generelle bortvisningsbetingelse 391 2.3.2. Advarsel 394 2.3.3. Reklamation 395 2.4. Forholdsmæssigt afslag 396 2.5. Erstatning 396 2.5.1. Udgangspunktet for erstatningsberegningen 397 2.5.2. Fikseret erstatning 398 2.5.3. Redresseringsret 400

3. Arbejdsgiverens misligholdelse 400 3.1. Naturalopfyldelse 400 3.2. Retten til at holde arbejdsydelsen tilbage 400 3.3. Hævebeføjelsen 402 3.3.1. Grov misligholdelse 402 3.3.2. Advarsel og reklamation 403 3.3.3. Lønkravet 403 3.4. Forholdsmæssigt afslag 403 3.5. Erstatning 403 3.5.1. Udgangspunktet for erstatningsudmålingen 404 3.5.2. Fikserede erstatninger 407 3.5.3. Reklamation 409 3.5.4. Redresseringsret 410

4. Fordringshavermora 410

Hovedafsnit IX Ansættelsens ophør

1. Ophørsgrundene 413

2. Specielle ophørsgrunde 414 2.1. Forudsætningerne for ansættelsen 414 2.1.1. Urigtige forudsætninger 416 2.1.2. Bristende forudsætninger 417 2.1.2.1. Lovregler 417 2.1.2.2. Ændringer med hensyn til modpartens forhold 419 2.1.2.3. Ændringer i egne forhold og tilbagetræden i force majeure-situationer 420 2.1.3. Erstatning? 422 2.2. Arbejdskonflikt 423 2.2.1. Forhold til almindelige opsigelsesregler 423 2.2.2. Fuldstændigt ophør eller suspension? 423 2.2.3. Rettighedsbortfaldet i relation til arbejdskontraktens enkelte led 424 2.3. Død 425 2.3.1. Arbejdsgiverens død 425 2.3.2. Lønmodtagerens død 426 2.4. Konkurs m. v. 426 2.4.1.

Lønmodtagerens videreførelsespligt 427 2.4.2. Arbejdsgiverens videreførelsespligt 428 2.4.3. Fyldestgørelsen af lønmodtagerens krav 429 2.4.3.1. Privilegerede krav 429 2.4.3.2. Massekrav 431 2.4.3.3. Simple krav 432 2.4.4. Særligt om medhjælpere 432 2.4.5. Lønmodtagernes garantifond 432

3. Normale ophørsgrunde 433 3.1. Tids- eller opgavebegrænsede ansættelser 434 3.1.1. Generelt 434 3.1.2. Aftaler for ubegrænset tid 435 3.1.3. Akkorders bindende karakter 436 3.1.4. Tids- eller opgavebegrænsede funktionærkontrakter 437 3.1.5. Medhjælperkontrakter indgået for længere tid end en måned 438 3.1.6. Lærlingekontrakter 438 3.1.7. Åremålsansatte tjenestemænd 442 3.2. Opsigelse 433 3.2.1. Retten til at sige op 443 3.2.1.1. Den frie afskedigelsesret 444 3.2.1.1.1. Udgangspunktet 444 3.2.1.1.2. Indskrænkninger 444 3.2.1.1.3. Askedigelse efter anciennitet 446 3.2.1.1.4. Afskedigelse af tillidsmænd 447 3.2.1.1.5. Opsigelsens karakter af kollektivt kampskridt 450 3.2.1.1.6. Godtgørelse for usaglig opsigelse 451 3.2.1.1.6.1. Bevisbyrdeproblemet 451 3.2.1.1.6.2. Godtgørelse eller erstatning 452 3.2.1.1.6.3. Usaglig opsigelse af funktionærer 453 3.2.1.1.6.4. Usaglig opsigelse af arbejdere 455 3.2.1.1.6.5. Objektive betingelser 455 3.2.1.1.6.6. Usaglig opsigelse af funktionærer 455 3.2.2. Almindelige regler om selve opsigelsen 457 3.2.2.1. Virkning 458 3.2.2.2. Form og indhold 459 3.2.2.3. Fejlagtig opsigelse 460 3.2.2.4. Opsigelseskompetencen 461 3.2.3. Opsigelsesvarslets længde 461 3.2.3.1. Ingen opsigelsesregler 461 3.2.3.2. Funktionærer 463 3.2.3.2.1. De almindelige opsigelsesvarsler 463 3.2.3.2.2. Skriftlighed 464 3.2.3.2.3. Anciennitetsberegning 464 3.2.3.2.4. Midlertidig fortsættelse efter udløbet af normalt varsel 465 3.2.3.2.5. Ændret varsel fra funktionærside 465 3.2.3.2.6. Tidspunktet for opsigelsen 466 3.2.3.2.7. Opsigelse før tiltrædelse 466 3.2.3.2.8. Særregler om opsigelse 467 3.2.3.2.9. Prøvetid 467 3.2.3.2.10. Midlertidig ansættelse 468 3.2.3.3. Tjenestebolig 468 3.2.3.3. Medhjælpere 469 3.2.3.4. Opsigelsesvarsler i kollektive overenskomster 470 3.2.3.4.1. Generelt 470 3.2.3.4.2. Individuelt ændrede varsler 471 3.2.3.5. Tjenestemænd 472

4. Særlige rettigheder i fratrædelsessituationen 473 4.1. Arbejdssøgning 473 4.2. Tjenesteattest 474 4.3. Fratrædelsesgodtgørelse til funktionærer 474